

“Cercam el creixement equilibrat, harmònic amb el paisatge”

La presidenta del Consell de Mallorca, Francina Armengol, explica l'aposta per 'l'altra Mallorca'.

Mallorca ha arribat al límit del creixement basat en el turisme tradicional?

—Més que parlar de límits, podem dir que Mallorca com a destinació turística necessita una redistribució del turisme durant tot l'any. L'any passat, per exemple, van arribar a l'illa prop de deu milions de turistes. És una xifra excel·lent, però el problema el veiem en analitzar en quin moment van venir: més del 80% van venir a l'estiu. Per això hem d'apostar per la desestacionalització, la gran assignatura pendent a Mallorca. Els mateixos turistes, però més repartits tot l'any. I que, a més, sigui un turisme sostenible i responsable.

— Quines alternatives hi pot haver?

—L'alternativa, actualment, és fer conèixer aquesta “altra Mallorca” que, a hores d'ara, continua essent una desconeguda per a molts turistes. Per aquest motiu s'ha d'insistir —cosa que fem des del Consell de Mallorca— a promoure els valors afegits, el productes que pot oferir l'illa. Precisament la Fundació Mallorca Turisme, que hem constituït fa poc, juntament amb el sector turístic privat, va adreçada a la promoció de Mallorca i, d'una manera molt especial, a la creació de producte. Necessitam que aquell visitant que pensa a venir a Mallorca un cap de setmana de tardor tenguui a l'abast tota la informació de les coses que hi podrà fer i veure.

— Aquest turisme cultural, sobretot a l'hivern, que el Consell impulsa, té una magnitud econòmica apreciable?

—Això és una feina lenta, no és d'un dia, i a hores d'ara no podem quantificar la incidència de la promoció cultural. El Consell de Mallorca impulsa el turisme cultural, però també el turisme esportiu, de natura, de salut i relax, nàutic, gastronòmic, etc. Promovem, sense oblidar-nos mai del *sol i platja*, totes aquelles activitats que poden significar un gaudi per als nostres visitants i, a la vegada, ens ajuden a reforçar el nostre teixit empresarial i laboral. A Mallorca es duen a terme iniciatives culturals molt interessants, des de les propostes més clàssiques a les més avantguardistes, i pens que el paper de les institucions, en aquest cas del Consell de Mallorca, ha de ser de suport.

—Dins el turisme d'esport que impulsa el Consell, hi ha el golf. Quin paper ha de tenir aquesta oferta a Mallorca? S'han de construir nous camps?

—A Mallorca hi ha 22 camps de golf operatius. Al marge de si ens agrada o no, és una oferta que tenim, que hi era, i que entenc que no seria intel·ligent de desapropiar. Els nostres camps de golf tenen molta demanda entre el seu públic i no oblidem que es tracta d'un turista de nivell adquisitiu alt. Al marge d'això, el nostre compromís és limitar la proliferació de més camps de golf i sobretot d'aquells que van acompanyats d'oferta complementària i residencial i que, per tant, impliquen més creixement urbanístic.

—Paisatge i natura són un valor econòmic. Com es pot combinar vendre aquests recursos i alhora créixer urbanísticament?

—Sempre he defensat el mateix argument. Sovint es diu que les Balears viuen del turisme. És evident, però sempre hi afegesc que les Balears, i Mallorca concretament, viuen del paisatge. Si anam a les fires internacionals a vendre postals de Mallorca, és imprescindible que quan el nostre client hi arribi trobi la mateixa imatge que li han venut. Però el paisatge també l'hem d'entendre com l'entorn on els mallorquins vivim i, per tant, n'hem de gaudir i alhora preservar perquè ens dona rendiment econòmic i qualitat de vida. Per això l'urbanisme ha de ser mesurat, ordenat. No vol dir que hàgim d'anar cap a un creixement zero, però s'ha d'impedir la desmesura que ha imperat en l'urbanisme a la nostra

illa. Actuacions com aturar projectes urbanístics de gran impacte, com ara Son Real o es Guix, i deixar establert un pla territorial més restrictiu, més a la mida de Mallorca, són el nostre objectiu.

—La cultura i llengua catalanes, com hi encaixen, en una societat que, com la mallorquina, es troba tan abocada al turisme?

—No tan sols abocada al turisme, sinó una societat que ha duplicat la població en poc més de deu anys, amb gent procedent de llocs molt diversos. Això exigeix polítiques d'integració lingüística molt importants. Avui, per ventura, no hi dedicam tots els recursos que caldria. Deixam aquesta actuació bàsicament a mans de l'escola, que n'és el pilar fonamental però no pas l'únic. En principi, el turisme no ha de ser cap amenaça per a la llengua autòctona, la catalana en el nostre cas, com no ho és per al francès a França, segurament un dels països més visitats del món. Allò que hem de

“Molts de turistes que ens visiten no saben ni tan sols que aquí es parla català”

tenir clar és que la nostra llengua sigui forta i referent a casa nostra. De la mateixa manera que si la nostra llengua és absolutament normalitzada en tots els àmbits d'ús no hi hauria cap problema a implantar programes educatius en llengües estrangeres. Però, ara com ara, no és el cas.

—La cultura pròpia no corre el risc d'anar quedant, com més va més, restringida a demostracions folklòriques per a turistes? Més com un espectacle que no pas com un conjunt de realitzacions culturals vives?

—Contra això precisament s'ha de lluitar. Per això les campanyes de promoció turística han de ser especialment sensibles a destacar la identitat pròpia de Mallorca. Molts de turistes que ens visiten no saben ni tan sols que aquí es parla català, no tenen coneixement de la nostra oferta de turisme cultural i patrimonial. Aquest és el model que hem d'intentar implantar, evidentment

en equilibri amb l'oferta de sol i platja. El nostre patrimoni cultural no pot ser folkloritzat, sinó posat en relleu, i crec que la política que es fa, des d'institucions com el Consell de Mallorca, va en aquesta direcció. Iniciatives com, per exemple, l'any Jaume I ens serveixen per a difondre la nostra cultura des d'un vessant rigorós i seriós.

—Que la serra de Tramuntana sigui declarada patrimoni de la humanitat, què pot significar?

—Significaria un reconeixement importantíssim per a augmentar el valor del paisatge de la serra i un impuls increïble per a donar a conèixer aquests valors. Però, a més a més, establiria un model de gestió, en un futur, de tot aquest espai. Així mateix, va en la línia que deia abans de destacar els valors d'una altra Mallorca per al turisme que ens visita. Per aquest motiu, el nucli de la proposta que presentarà el Consell és el de l'ús tradicional de l'agricultura a la serra de Tramuntana, a través de les marjades, la pedra en sec i tot el patrimoni cultural que s'hi associa.

A la documentació que s'ha de fer arribar a la UNESCO, cal descriure amb precisió les característiques del paisatge que es vol incloure a la declaració, a més de presentar un pla de gestió que n'ha de garantir la conservació i la divulgació. En qualsevol cas, aquesta declaració no implica afegir cap nova protecció sobre la serra, perquè es considera que amb les regulacions actuals ja n'hi ha prou per a garantir la bona gestió del paisatge, tal com exigeixen els paràmetres de la UNESCO.

—Quin model de creixement ha de ser el propi de Mallorca en el futur immediat?

—Un creixement equilibrat, harmònic amb el paisatge, que no permeti de malbaratar més territori ni més recursos. Hem tocat sostre. Ara la construcció s'ha de canalitzar cap a unes altres alternatives, obra d'infraestructura pública, equipaments socials, rehabilitació... És un missatge que ja vaig donar a la passada Diada de Mallorca: quan parlem de pal·liar els efectes de la crisi immobiliària, que ningú no s'equivoqui: en cap cas no ens referim a una política que impliqui més consum de territori, ni que obri portes a l'especulació i a l'enriquiment d'uns pocs en canvi de malbaratar allò que és de tots.